

ז והנה מבואר למעלה בנפש הטבעית ה' מדריגות כללים מלבד אשר אין בזה מבחי' אלהות כלל שהוא מי שאינו חפץ רק להתפעל בלתי גילוי כוונה לה' רק בהעלם כו'. והנה בדוגמא זו יש גם כן בנפש האלהית כשהיא בתכלית הקטנות שבה בבחי' [ה]העלם ביותר. ותחלה יש לבאר מהו בחי' הקטנות דנפש, בהיות שזה כלל גדול דכל מעשה הטוב במ"ע וסור מרע בשס"ה לית דכל אחד מישראל מגדול ועד קטן, הגם שבודאי תלוי בבחירה לבחור בטוב ולמאוס ברע בכל אחד מישראל לפי ערך מעלתו ומדרגתו באהבה ויראה בתמידות עבודתו (הנקרא פרומקייט או להיפוך קלות ופריקות עול כו'), הנה זהו בחלק וסוג העבודה במצות אהבה ויראה ביגיעה רבה ובעול העבודה בתורה ומצות כו'. אבל יש כמו טבע ממש בכל אחד מישראל גם בסור מרע

מהדו"ק   ליקוטי ביאורים   מהדו"ק

(ד) ואחרי שנתבאר כללות ההפרש בין התפעלות הנה"ט או התפעלות הנה"א המלוכש בנה"ט, או אפי' התפעלות מצד עצם הנה"א המאיר ממנו הארה בעלמא בכל יום בנרץ המלוכש בנה"ט (שנקרא אדם אמצעי כנ"ל) שכ"ז נקרא עובדי ה' בגופם, ובין כאשר מתגלה אור הנה"א כמ"ש שנק' עובדי ה' בנשמתם שע"ז נאמר אך בצלם יתהלך איש שהוא בחי' הארת עצמי הנשמה הנקרא עלם ומזלא כנ"ל. עתה י"ל בד"פ כל ה' מדריגות שבהתפעלות מצד גילוי הנה"א, שיש בזה ג"כ ה' מדריגות ע"ד התפעלות הנה"ט שיש בו ה' מדריגות מלבד המדריג' אשר אין בזה מבחי' אלקות כלל דהיינו שאינו חפץ רק להתפעל והכוונה לה' הוא בזה בהעלם גדול כנ"ל. כן בדוגמא זו יש ג"כ בנה"א מדריגה אחת אשר היא בתכלית הקטנות אשר אינה נחשבת מבחי' ה' מדריגות דנרץ ח"י כלל, כי גם בחי' נפש דגדלות אין בה רק מבחי' הקטנות דנפש. ולהבין בחי' קטנות דנפש מהו, הנה אנו רואין בכאור' מישראל בבחי' סו"מ וע"ט

שלו הגם שתלוי בבחירה שלו לבחור בטוב ולמאוס ברע ובחירה זאת היא לפ"ע מעלתו בשורש נשמתו ולפ"ע תמידית עבודתו, הנה זהו דווקא בחלק העבודה שבלב שהוא מצות דאהוי"ר ועול העבודה בתומ"צ לרדוף אחרי מצוותיו ולדקדק בהם בכל דקדוקיהם ולשמור א"ע מהרע אפי' דבר קל כקושי'. הנה בזה יש חלוקי מדריגות רבות בכאור' מישראל לפ"ע שורש נשמתו ועבודתו. אבל יש טבע בכללות נש"י שבזה ישתוו העובד והירא עם הקל ופורק עול, והיינו בבחי' סו"מ בעוונות החמורים הכורתים את הנפש משרשה כמו חילול דשבת וע"ז וג"ע וש"ד או חמץ בפסח, וכן בבחי' וע"ט במ"ע החמורים הכוללים כל התורה ונוגעים לחיזוק האמונה ויהדות העצמי כמו תפילין וציצית (שתלוי בהם זכירת כל המצות כידוע דהוקשה כל התורה לתפילין וציצית נאמר וזכרתם את כל מצות ה') וסוכה ומצה בפסח (שתלוי בהם חיזוק האמונה ויהדות העצמי, כידוע דמצה הוא מיכלא דמהימנותא וסוכה

שו"ה ויראה — בתמידות: י"ד; ותמידית.

דהוקשה כל התורה לתפילין... וזכרתם את כל מצות ה': ראה קדושין לה, א. שלח טו, לט. דמצה הוא מיכלא דמהימנותא: נסמו לקמו ע' תנח.

ועשה טוב שלו בפועל ממש דוקא מצד שרש נשמחו האלהית שהוא בכחי עצמית וטבעית ולא מצד בחירתו ועבודתו כלל, עד שבוה ישתוו העובד והיורא עם הקל ופרק עול כמו שלא לחלל שבת ושלא לעבוד ע"צ ועל עבירות החמורות בעריות ושי"ד וכד"ג. וכן כמה מצות עשה כמעט בפסח ובסוכה וחפלין וציצית וכד"ג שכמו טבעית גם אצל עם הארץ ופחות הערך בלא טעם ודעת ולא מצד מצות אנשים מלומדה כלל, כיא רק מצד בחי יהודית העצמית דוקא (ב"א דין עצמות יהודישקייט כו') וכמו הנשים וע"ה שיהיו נפשם בתכלית ההירות מכל אשר אסור וטמא גם באיסורים קלים מדבריהם. והגם שיש כמה וכמה שמקילים בעצמם בבחי' קלות ממש לעבור על דבר האסור ולא לחוס למצוי מעשי' כל כך. הנה זה בא מצד נפש הטבעית בבחי' הרע שבה שגובר על טבעית הנפש האלהית בזה, אבל טבעי' ועצמית' דנפש האלהית היפוך זה ממש כי מעצמה וטבעה תחפץ מאד בטוב האלהות מצות עשה ולמאוס ברע. וכאשר הענין רק בחלק המעשה לבד הוא בכחי' המזריגה התחמנה שבה בחי' נפש רק בחי' מעשה (וכמו בחי' ענין ההסכם דנפש הטבעית שבאה מן המחשבה הקרה הנ"ל רק שהוא דרך נכדל ולא בכחי'

מחוייב ליקום ביאורים מחוייב

הוא צילא דמהימנותא. שהם בחי' שבנה"א שהוא מה שבטבע הנה"א לידבק המשכת אור וחיות חדש בכאור"א ולמשך אחרי אלקים חיים ולברוח מהיפוך משראל בבח האמונה הפשוטה שלו לזון המנגד לזה, וכאשר טבעי' זאת הוא ולפרנס אותה בבחי' אורות מקיפין מלובש בבח המעשה בלבד נקרא בחי' ופנימים שהוא מצות טובה ומצות אכילת נפש כו' וכן זה הוא קיים בכללות נשי' מצה כו'. הנה בבחי' הטבעה זאת כולן לעולמי עד, והיינו מפני שהיא בבחי' שוין לטובה, ואפי' הנשים וע"ה יזהרו עצמי' וטבעי' לכן היא קיימת לעולם. בחכמית הוזהרות אפי' באיסורין קלין משא"כ מה שנתוסף בהם מצד יראתם דבריהם. רק שבוה יש שהקילו לעצמם ועבודתם שאינו בחי' עצמי' רק בחי' לעבור על דבר האסור ולא לחוש למצות גילוי אור בחי' זאת יוכל לפסוק מצד מעשיות. והיינו מצד התגברות הרע אריכות הגלות ונשעבד מלי' שהוא על רנה"ט שגובר על הטבע הנה"א והיינו ד"א וטרדת הפרנסה כו'. רק שענין באיסורין פרטיי' או מצות פרטיי' אבל העבודה ויראה מעל שאיני אור הנה"א לא במצות הכלליים כגילוי שבוה מאיר בגילוי יותר ואז מתחזק יותר להיות אור הנה"א ומצד עצמי' הנה"א תחפץ נוהר בכל פרטי דקדושיהם כו' וגם לא כטבעה לבחור בטוב האלקי ולמאוס ישתנה לעבור ולהקל לעצמו או להטעות ברע. והנה בחי' זאת הוא בחי' נפש א"ע, ובוה יש הפרש בין צדיק לרשע.

שו"ת ע"ט - ע"ג... ותפלין וציצית: י"ד... ע"ז... י"ד... וציצית ותפלין.
 שו"ת דעת - ח"ו ויהי... י"ד: י"ד: יחזקאל... י"ד: א"י.
 שו"ת וז"א - לחוב: י"ד: יחזקאל.
 שו"ת התחמנה - בחי' ענין: י"ד: ענין ובחי'.
 וט"כ הוא צילא דמהימנותא: זמר אמר קמ' א.

עצמית וטבעית כמו בנה"א כו'). ולולי בחי' עצמית וטבעית דכל ניצוץ משראל בסור מרע ועשה טוב הנה מצד עבודתם ויראתם הנק' (פרומקייט כו') כבר ה"י בלה כו', רק שע"י העבודה והיראה שבכ"א לפום שיעוריה דליה מחזיק כח העצמי' הוה דנה"א בכל פרטי דקדושים בסור מרע ועשה טוב ושיהיה דבר חזק ומתקיים בלי ישתנה להקל ולעבור או להטעות ולהתיר לעצמו כו'. ובוה יש הפרש גדול בין כ"א לתבירו עד שיש צדיק גמור ורשע גמור בענין המעשה (וברשע גמור נסתלק גם כל כח האחרון במעשה כגמור האלהית מפני תוקף הרע הגמור דנפשו הטבעית וכמ"ש נר רשעים ידער לגמרי עד גם בחי' המעשה כו'. אך עכ"ז גם פושעי ישראל מלאים מצות רימוח. וע"כ כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב וד"ל).

והנה בודאי שבחי' המעשה והעסק בסור מרע ועשה טוב מצד עצמיות דנפש האלהית באה ע"י המחשבה בתחלה, והוא הרצון במח' לאלהות לעשות רצונו במעשה עכ"פ ולא לעבור על רצונו בפר"מ כו'. ומח' זו היא בלי פנימיות אור וחיות כלל רק בקרירות ע"ד הנ"ל בנפש הטבעית במחשבה קרה

מחוייב ליקום ביאורים מחוייב

אבל בעצם טבע הנה"א בחלק המעשה על הרע ויגרשונו לפי שעה עד שיובל אין הפרש כלל שאפי' מי שהוא רשע וקל לעשות מצוה גדולה להציל נפש אחת ופרק עול מ"מ מאיר בו עצם טבע הנה"א משראל או כללות הצלת ישראל כידוע. דברים הנוגעים לכללותה כמו חמץ וע"ז נאמר פושעי ישראל מלאים מצות בפסח ואכילת מצה כג"ל (אם לא מי כרמון וע"כ כל ישראל יש להם חלק שהוא רשע גמור במדינת רשע ורע לו לעוה"ב אם לא מאותם שנתפרטו בפי' כמבואר בל"ק א שגבר הרע על הטוב עד חלק כו'). והנה בבחי' זאת שהוא בחי' נפש שנסתלק לגמרי, ואינו מאיר עליו רק דנה"א יש בחי' קטנות וגדלות. ובחי' (ובחי' מקיף וע"ז נא"ג) נר רשעים ידער גדלות דנפש היינו כאשר מאירים בה כל לגמרי שאפי' חלק האחרון דחלק המעשה העשר כחות חב"ד ח"ת נה"י אבל רק נסתלק ממנו ולכן יוכל להיות רשע לכל התורה. או יותר גרוע דהיינו רשע בחלק המעשה, והיינו שמאיר אצלו לחכמים או אפיקורוס. והיינו מפני שאין מחשבה ורצון לעשות רצון ה' במעשה הטוב מאיר כלל בבחי' פנימי לכן יפול ולא לעבור על רצונו ח"ו ורצון זה נתפלה אחר נפילה עד שאין לו תקומה מתלבש בשכלו לעוררו לידע כל פרטי כלל. אך אעפ"כ יוכל להאיר לפרקים המעשה בסורם וע"ט. וכן פועל רצון ה' וחוקים בחי' המקיף בנפשו עד שיתגבר בלבו ג"כ שירצה כל דבר שהוא רצון ה'

נר רשעים ידער: איוב כא' י"ג.
 שו"ת נגמרי - כו'... וד"א: י"ד: כו'. וד"ל.
 פושעי ישראל מלאים מצות כרמון: עירובין י"א.
 כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב: סנהדרין ר"פ חלק (א, ג).
 כמבואר בל"ק א: ספ"א.

בהתבוננות האלוות (שלהגדל ותרומם מרחוק אצלו ואינו שייך אליו כלל, רק שחפץ בו ביותר מפני שנתאמת ונתקבל אצלו שהוא אמת לאמתו ע"כ רוצה שיקבע בנפשו כי וגולד מזה בחי' ההסכם במעשה עכ"פ כ"י. כך הוא סיבת תולדות הסכם המעשה דסור מרע ועשה טוב בנפש האלוות מצד העצמות מו ההחלט במחשבה שהוא בחי' האמונה, הגם שהוא בבחי' ריחוק גדול, שהרי אין הענין הזה מה שהחלט שצריך לקיים רצון ה' בבחי' פנימית היות מקרוב כלל, כי בחי' אלוות שבוה הוא בא בבחי' ההסתר מאד, כמו ששם שמים שגור פני הכל נשים וע"ה ומזכירים שם ה' בכל רגע ורגע, שהשי"ת מבורך והוא המושיע ועוזר (בליא ג'יבוסט כ"י כ'דוש). [וכלל פנימית (כלל) שהרי יכול לעשות דבר מה המגד באותו שעה ממש כמו גנבא אפוס מחותרת, רחמנא קריא שיעזור (ל) כ"י, ואם מאמין שה' עוזר למה יגנב] לעבור על רצונו, אך כ' דברים

מחזיק
ליקוטי ביאורים
מחזיק

ומצותו ולא ירצה בדבר שהוא הפך האמונה היפך רצונו ח"ו כמו גנבא אפוס רצון ה'. עד שבו הרצון הזה ומתלבש מחותרת, רחמנא קריא. ואם מאמין שה' בלבושים דמחזיר לעשות כפי שהחלט עוזר לו למה יעשה היפך רצונו אלא ברצונו ושכלו ומדותיו שכלבו כלי שינוי היינו מצד שזה אצלו שני דברים נפרדים אפי' בקשי, וכל אלו הבחי' דבחי' דכחב"ד וחג"ת ונהי' הם כלא פנימי או חיות כלל רק שמאירים ונמשכים כל חיות האלו מבחי' האמונה הטבעי שבנפשו שמברת בטבעה לבורא הכל ומתאמת אצלה שממנו נברא הכל בפרטי פרטיות. וגם עתה הוא בורא ומחדש מע"ב בכל עת ורגע בפרט ומחי' את הכל וזו את הכל מקריני ראמי כ"י, הגם שהתאמתות זאת הוא בבחי' ריחוק גדול כי הוא כהעלם מאוד ואין בזה אור וחיות כלל כמו ששם שמים שגור פני הכל והכל מאמינים שה' הוא העוזר ומושיע. ואעפ"י אין בזה פנימיו או חיות כלל. וראי' לדבר שיוכל לעשות בשעת

ששם שמים שגור פני הכל: ראה גם חזרה אור וראי' די, ב ונתנסח לשם (במחזרת תשי"א). מאמרי אדחיי ענינים ע"י ח"י ע"י תקיפה היא ע"י כ"י. ספר המאמרים תרפ"ט ע"י ס"ב ושי"ת. שירה ומחור - כ"י כ"ד... מה: י"ד... ח"י: י"ד... רע. גנבא אפוס מחותרת: ראה ברכות ס"ג, א (ע"פ גירסת הענין יעקב). התנסח במאמרי אדחיי משיחות מחזרת היא ע"י ס"ב. ח"י... מקריני ראמי: עמדה זרבי ג, ב. ח"י... מאמרים - (מחזרת): להלל: ומסי'. ח"י...

מפורדים הם אצלו, שיהו וודאי אמונה קבועה בנפש האלקי שבו בבחי' טבעי ועצמי שה' הוא העוזר לכל כי הוא ברא [את] הכל והוא אחדות פשוט כ"י. והגניבה באה מצד תאוות נפש הטבעי כ"י. ולזה וודאי יוכל להיות שמבקש כאמת עוזר ה' עליו על הצלחת הגניבה כ"י, ומזה ראי' עכ"פ שהאמונה אעפ"י שהיא בהסתר אלקי מאד אבל היא טבעי כידוע מלשון אומן כ"י, והוא ירושה מהאבות כמו טבע בננים כ"י, והוא בחי' הסכם טבעי ועצמי דנפש האלקי שמוה נולדה המעשה הפרטי דסור מרע ועשה טוב מפני שמאמין באחד מאד, וכמו טבע אצלו שלא לעבור הרצון כ"י (וראי' מקידוש השם שמאיר כ"י אמונה זו בבחי' הפנימי עד שימסור נפשו בפ"מ). והגם שיוכל להיות תערובות טוב ורע במעשה הטוב כ"י, כמו צדקה להתייהר בלבד או לגרמי'. הרי אמרו האומר סלע זו לצדקה בשכיל שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, כי מצד נפש האלקי

מחזיק
ליקוטי ביאורים
מחזיק

ומלושבים רק בבחי' ההסכם למעשה כ"י). משאי"כ כאשר מאיר אצלו ההסכם מצד רק שנהי"ט בא כח ההסכם מצד נהי"ט שנתפעל מצד ההתבוננות שאין ההתבוננות דייקא רק שאור ההתבוננות הוא אצלו מרחוק והיינו שחגלד ותרומם רואין כמה יראים ושלמים אשר הם אצלו ענין האלקי ואינו שייך אליו (כלל) תמימים בעבודת ה' כסורמי וע"ש בכל במשל מרוממות וחשיבות דמלך ושר הדקדוקים ואינם צריכין להתבוננות גדול או אוצר נחמד שאצל אחרים כ"י). כלל, והיינו מצד שמאיר אצלם חלק רק אעפ"י חפץ בו מצד שנתאמת ונתקבל אצלו ענין האלקי ע"כ רוצה שיקבע בנפשו ככלל, אבל כאשר כח הנפש דנהי' הוא בגילוי אוני צריך להתבוננות כלל רק מצד גילוי אמונה הפשוטה בלבד מאיר אצלו כל הבחי' דכחב"ד וחג"ת ונהי' בבחי' המעשה ויש בזה תוקף יותר כי כל טבעי ועצמי לא יתבטל לעולם. והגם שהוא בהסתר בלי אור חיות כלל אבל חזקת היא מאד מצד העצמי שלמעלה מגילוי אוני והוא מקור לכל מיני גילוי אוני (וראי' לדבר שמצד המגד התעורר להאיר בבחי' גילוי אוני חדש ממש עד שימסור נפשו על קד"ה מצד אמונה הפשוטה בלבד).

שהאמונה... מלשון אומן: נסמו לעל ע"כ. שהיא אותה... ירושה מהאבות: ראה תנא פ"ח, ופ"ג. מאמרי אדחיי נביאים ומכונים ס"ע כ"י ואילך. ששי"ת... בננים י"ד: מאבות... בכנ"י. יחזיר סלע זו לצדקה: כנא כמ"א ג, ב. ראה מאמרי אדחיי דברים ח"ב ע"י תקפת, ושי"ת. היא ע"י ס"ב.

חפץ בצדקה בכח"י טעמי' ומה שאומר רק בשביל שיחיה בני זהו מנפש הטבעי המלביש ומסחיר כו'. וכן להתחייב ומה' (משא"כ עובדי כוכבים לגרמיי'הו [ב]לכד עבדיו מצד שרש נפש מבחי' גק"ה"ש מלבד חסידיו אומות הקדמונים וכו"ה). והנה למטה מבחי' המעשה דסור מרע וע"ש העצמי' דנפש האלקי' שמאיר בזה בחי' אלקות בגילוי' באמונה פשוטה עכ"פ כחולס המחשבה ורצון כניל'. הנה הוא כדוגמא שמצינו בערב רב שלא ה' כוונתם רצויה בעצמי' מצד נפשם רק ממה שראו הנסים כו'. ע"כ מיד בראותם שמוכדלים לישראל עשו העגל כו'. וכך יש הרבה גם בישראל שעיקר המעשה רק לעצמם בלבד לקנות שם בלבד וכמ"ש ברי"מ על פסוק אנשי שם אך שמטעים את עצמם ביותר

מחזיקי' ליקושי ביאורים
 דק מאוד והוא מעורב בטוב והיינו שבנה"י רק בחי' נהי' שבנה"י בלבד ובחי' שעושה הצדקה מצד טבע הרחמנות על זאת אינה נחשב מכלל מדויג'. כלל (ע"ד רעחו ולא לגרמי' לבד'. והיינו מפני הנ"ל בנה"י).
 שורש נהי' דישאל הוא מבחי' נוגה ויוגן זה ע"ד דוגמא אשר מצינו בערב כו' (משא"כ נפשות עובדי כוכבים שטוב רב שלא הוחזק כוונתם רצויה מצד עצמות והסד שלהם אינו בשביל לקיים רצון ה' נפשם בהתקרות לה' רק מצד שראו ולא בשביל הרחמנות על רעהו כי הניסים ע"כ תומי' שראו שמוכדלים הם בטבעם אכזרים המה רק לגרמיי'הו בלבד הוא דעבדיו להתחייב. כי שרש נשמתם הוא משלש קליפות הטמאות לבד חסידיו הוא משלש קליפות מנוגה כו' כידוע בשער אודיע שנקלחים מנוגה כו' כידוע בשער חג המצות בסידור). והנה בחי' זאת הוא בחי' גלות דנפש שבנה"י והיינו כאשר מאירים בחי' מוחין ומדות בבחי' הנפש ע"כ"פ אבל יש בחי' קטנות דנפש והיינו כאשר אין בו אפ"י בחי' בחי"ד וחג"ת בהם שום כוונה רצויה מעצמי' דנה"א

משא"כ עובדי כוכבים [ניד]. האודיע [דגמיי'הו]. ענודו: ראה תניא מפ"א. הנסמן במאמרי אדה"א במדבר ח"ב וחתח. אגרות קודש מביט אדמו"ר שליט"א ח"א ע' כג ואילק'. שו"ת [מג"ג] - גק"ה"ש ח"ב... הקדמונים [ניד]. אודיע: כלל הכתיב: נוגה מלבד בחלק מהכתיב: בלבד, יד: נוגה בלבד ונקי, לא: הפסד נוגה בלבד.
 עובר רבי: ראה גם בענין ערב רב אגרות הקודש סי"א. מפ"א. תורה אור יקרו ע' ג, ואילק'. מנחת אסתר סכ"ג. מאמרי אודיע פרשיות התורה ח"א ע' רמז ואילק'. וע' שלא ואילק'. תפסיה ח"ב ע' (תרמ"ד) תומ"ה. מארזל ע' דס"ז ע"ג. ענינים ע' שפ"ז ע"ג. שמה. עע"י תשובה ח"ב שער התשובה ג' ס"א ואילק'. י"א. ב. דרך חיים שער התפילה ע"ג. ב. מאמרי אדה"א בראשית ע' צ. במדבר ח"ב ע' (תרל"ג) תתס'. נביאים וכמתיבס ריע תלגי' וס"ע תתמ"ב ואילק'. למען ע' שפ"ח. אור התורה ואתנו ע' שס"ג. נביאים וכמתיבס כרך ג ע' אילק' ואילק' וע' אדמו"ר ואילק'.

נמ"ש ברי"מ על פסוק [ניד]. בפ"י אנשי שם [ניד]. השפ"ן: ראה חזק בראשית כו'. ב.
 משא"כ... עובדי כוכבים [לה: אודיע]. ... יד: נוגה מייחז בלבד: ראה לקושי שיתוח תולדות כרך ב ע' 102.
 הערה 28.
 תנ"ך אודיע... סידור: ראה גם בפנים. מאמרי אדה"א דברים ח"ד ע' אר"ג. ע' ארפ"ה.

לחיות צדיקים גמורים בעיניהם והעיקר אצלם רק לומר למען שמי דומא יכבד ה' כו'. והם הנ"ל אחיכם שונאים מנדיכם כו' כידוע. ויש כיתות שנקר' צבועי' [וחנפים] [שקדנים כו' שאין בזה שום כוונה רצויה מעצמיות דנפש האלקי' בגילוי', רק ע"כ בחי' נהי' העלם גדול יש בזה מבחי' אלקות דנפש האלקי'. וראי' כאשר יבוא עליו במושגים גדולים ויסורים וצער דמליק נהורא דנשמתא ויבכה כו' (וכמו שיתבאר בסמוך בענין בעלי תשובה ביה"כ"פ כו'). משא"כ בעובדי כוכבים. וראי' מביטוש דמשה שאמר להם פנו וסעו לכם כו' שחזרו בהם ואמרו חטאתו. וכן ממה שגט המעושה בישראל כשר וכו' כופין וממשכניו על הצדקה וכו"ה וכמ"ש במ"א (וכמו המצות סוכה דלעתיד שיבחנו בנקודה זו ישראל

מחזיקי' ליקושי ביאורים
 בגילוי אפ"י בחלק המעשה כניל'. רק וסעו כמבואר בלק"א. וכן גט המעושה אעפ"כ אין לומר ח"ו שאין בהם נה"א בישראל כו'. וכן ממה שכופין וממשכניו כלל רק שאין אצלם רק בחי' הקטנות על הצדקה כו'. שכו"ו הוא ראי' שכשארם דנפש שבנה"א הוא בחי' נהי' דנהי' מישראל יהי' מי שיהי' עושה איזה מצוה כניל'. ולכן אין בה שום גילוי אור ואפ"י לקנות שם, ואפ"י כשאינו רוצה כלל רק אבל בהתעלם הוא העסק שלהם מצד חנה"א שהוא בחי' הקטנות שבה כניל'. זאת כח אלקי' מבחי' הקטנות דנפש וראי' לדבר זה שרצונו לקנות שם הוא שנפשו האלקי' הנקרא בחי' נהי' דנהי' רק בדברים הנוגעים בעיני המצות ולא כו' וד"ל. אבל עובדי כוכבים אין בהם מדברים אחרים כלל. ועוד ראי' שכאשר יבאו עליו ביטושים גדולים רח"ל סליק נהורא דנשמתא ויבכה על עוונותיו היקרא ולא על רוע מולו ח"ו (וכמו ביה"כ שמתעורר התשובה מעומקא דלבא בכל ישראל אפ"י בבחי' אנשי שם הנ"ל). ישראל עובדי כוכבים והיינו דעובדי וראי' מכילוש דמשה שאמר להם פנו כוכבים יבעטו וישראל לא יבעטו ואפ"י

למען שמי דומא יכבד ה' [ניד]. יכבד ה' דוקא... אחיכם שונאים מנדיכם: הנסמן לקמן ע' שפ"ה.
 במושי'... דמליק נהורא דנשמתא: ראה גם תניא מפ"ב.
 שו"ח כו' - ענודו: כוכבים: ייד: (ב"האודיע).
 פנו וסעו לכם... חטאתו: דברים א' מ' מא' (ושם: פנו לכם וסעו). וראה שלא יד, כה'. מ.
 שגט המעושה בישראל כשר: גיטין פ"ה ב.
 כופין וממשכניו על הצדקה: בבא בתרא ת"ב.
 וכמ"ש במ"א: ראה גם מאמרי אדה"א שמתא ח"ב ע' תרי"ג.
 התעורר סוכה דלעתיד שיבחנו: עמודה דה"א. ראה באורי' חזקת פסודו נמ" ב ואילק'.
 כמבואר בלק"א ספכ"ס.
 שו"ח כו' - ענודו: כוכבים: לה: אודיע.
 שו"ח בת"ס - ד"ד... ארבע: לה: ד"ג... דביעי.
 שו"ת ישראל - ענודו: כוכבים... דענודו: כוכבים: לה: אודיע... דאודיע

ועובדי כוכבים, והוא דעובדי כוכבים יבעטו וישראל לא יבעטו, כי הנה"א עיקר רצונו רק לעשות רצון האלקי מצד עצמו כנ"ל וכשמצטער פטור ולא מבעט כלל שהרי אין זה רצון האלקי, משא"כ עובדי כוכבים שאין כוונתם רק רצון עצמם כו'. למען שמי דוקא יכבד [ה'] כו' וד"ל. ופרטי חילוקים יש בזה הרבה מאד אך לא ניתן לכתוב כי ממילא מובן כו'. וכל אחד יודע היטיב בנפשו ואין צריך לדבר מזה כלל.

מהדו"ק	ליקוטי ביאורים	מהדו"ק
כל ישראל שעסקם הוא רק לקנות שם כנ"ל, מי"מ עיקר פנימי רצונם בהעלם הוא רק לעשות רצון ה' בלבד והוא מצד בחי' קטנות דנפש שבנה"א כנ"ל, ולכן כשיצטער פטור ולא יבעט כלל מצד שאו הוא פטור ואין בזה [שום] רצון אלקי כלל רק יכנע בבושה והכנעה מצד שלא נתקבל עבודתו וכמבואר ברד"ל ממשל דשפך לו קיתון כו' אבל עובדי כוכבים שאין כוונתם רק רצון עצמם למען שמי כו' ואין בזה אפי' בהעלם רצון ה' לכן יבעטו כו' וד"ל.	ואוקיר ואוזין ואפרנס כו' שזהו המשכת ג' בחי' בבחי' המל' דאצי' חביד חג"ת ונה"י שבא ע"י ג' דברים תפלה ותורה ומעשה המצות, וע"י תפלה נמשך בחי' מוקרין שהוא ענין לאסתכלא ביקרא דמלכא בכללות נש"י כידוע דבשעת התפלה מכריזין כו', וזוין הוא ע"י התורה, ומפרנסין בלבושי' ע"י מעשה המצות, אך מקור הכל הוא אפלה שזה עבודת הביוררים שבמעהמ"צ מלמטה למעלה כו', וע"י אמר כהלכות גוברין יהודאין כו' דפלחין כו' בקושטא, קושטא בל' תרגום הוא אמת בלה"ק והיינו מי שהוא בבחי' יהודי יש בו נקודת האמת, ואפי' מי שהוא בבחי' הקטנות דנפש שהוא בחי' נה"י דנה"י מי"מ מאיר בו בחי' יסוד שהוא בחי' חותמו של הקב"ה מדריגה היותר אחרונה שבקדושה שגם בזה מאיר מדת האמת הנק' יסוד, כידוע דאמת מברייח מן הקצה לקצה כו' (שזהו קו האמצעי כמשי"ת כו'), ואע"פ שאינו עושה רק לעצמו ולגרמי' לקנות שם יש	כל ישראל שעסקם הוא רק לקנות שם כנ"ל, מי"מ עיקר פנימי רצונם בהעלם הוא רק לעשות רצון ה' בלבד והוא מצד בחי' קטנות דנפש שבנה"א כנ"ל, ולכן כשיצטער פטור ולא יבעט כלל מצד שאו הוא פטור ואין בזה [שום] רצון אלקי כלל רק יכנע בבושה והכנעה מצד שלא נתקבל עבודתו וכמבואר ברד"ל ממשל דשפך לו קיתון כו' אבל עובדי כוכבים שאין כוונתם רק רצון עצמם למען שמי כו' ואין בזה אפי' בהעלם רצון ה' לכן יבעטו כו' וד"ל. (ובזה יובן נוסח הכתובה אנא אפלה כו' והיינו להמשיך החסדי' ע"י עבודת המצות שנקרא פולחנא וכמ"ש עובד אדמתו שהוא בחי' תיקון המל' דאצי' וע"י ישבע להם, כי מצד שיש במצות גם בחי' הביוררים העולים מלמטה למעלה ע"י יעורר תוס' אור מלמעלה מן האצילות לאדם דאצילות ע"י המולות דאוא"ב ואוא"מ יונקים מהם שנק' בחי' לחם בגי' מולא כו' וד"ל, ואח"כ אמר

שויה ועובדי כוכבים . . . דעובדי כוכבים: י"ד: ואה"ע . . . דארה"ע.
 וכשמצטער פטור . . . עובדי כוכבים [י"ד: אה"ע]: עבודה זרה ג, ב.
 משל דשפך לו קיתון . . . עובדי כוכבים [לה: אה"ע]: סוכה כה, ב [במשנה].
 אנא אפלה . . . ואוקיר ואוזין: ראה רמב"ם הל' יבום וחליצה פ"ה הל"ג.
 עובד אדמתו . . . יתערע לחם: משלי יב, יא, כה, יט.
 דאוא"ב: דאוא"מ: לה: דאור אבא ואור אימא.
 לחם בגי' מולא: ראה סידור שער בהמ"ז קו, ד בשם הע"ת. מאמרי אדה"א ויקרא ח"א ע' קכב, ושי"נ.
 דברים ח"ד ע' אישסה, ושי"נ. במדבר ח"ב ע' תתמט, ח"ג ע' איריח.
 דבשעת התפלה מכריזין: ראה מאמרי אדה"ז ענינים ע' כח, ובהנסמן לשם.
 מדה האמת הנק' יסוד: ראה פרדס שער (כג) ערכי הכינויים מערכת אמת.